

Delårsrapport pr. 2. kvartal 2017

Hjartdal og Gransherad Sparebank

RESULTAT

Periodens resultat av ordinær drift før skatt utgjør 11,7 mill. kroner, 0,5 mill. kroner lavere enn samme periode i 2016. Resultat etter skatt er 10,1 mill. kroner mot 10,5 mill. kroner i samme periode i 2016. Utdeling av kontantvederlag fra Visa Norge FLI på 2,3 mill. kroner er medregnet i resultat for 2. kvartal 2016. Om en ser bort fra dette, er resultatet for andre kvartal påvirket av høyere netto renteinntekter som en følge av økt utlånsvolum og lavere rentekostnader på innlån.

Resultat før skatt hittil i 2017 er 17,7 mill. kroner, 1,7 mill. kroner høyere enn på samme tid i 2016.

Resultat etter skatt tilsvarer en egenkapitalavkastning på 9,07 prosent mot 10,15 prosent i 2016.

NETTO RENTEINNTEKTER

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter i andre kvartal er 1,9 mill. kroner høyere enn for samme periode i 2016. Lavere rentekostnader på innlån og økt utlånsvolum har her bidratt positivt.

Rentenettoen hittil i år utgjør 2,01 prosent av gj.sn. forvaltningskapital, mot 1,89 prosent i samme periode i 2016.

ANDRE INNTEKTER

Bankens netto andre driftsinntekter utgjør 13,8 mill. kroner pr. 2. kvartal 2017. Høyere provisjonsinntekter i hovedsak fra forsikring på 0,5 mill. kroner, men lavere kursgevinster/verdireguleringer på obligasjonsporteføljen gjør at netto andre driftsinntekter er 0,1 mill. kroner lavere enn på samme tid i fjor.

DRIFTSKOSTNADER

Driftskostnadene er 1,0 mill. kroner høyere enn på samme tid i fjor. Økningen skyldes i hovedsak innføringen av ny finansskatt, men og økte IT-kostnader. Ny finansskatt utgjør 0,5 millioner pr. andre kvartal 2017.

Bankens kostnad/inntektsforhold justert for VP hittil i år er 65,7 prosent, en betydelig bedring sammenlignet med 2016 hvor den var 72,6 prosent.

TAPSKOSTNAD

Det er kostnadsført 0,9 mill. kroner i netto tap på utlån og garantier for andre kvartal 2017 mot 1,2 mill. kroner i samme periode i 2016.

Hittil i år er det kostnadsført 1,7 mill. kroner mot 1,5 mill. kroner i 2016. Tap på utlån hittil i år tilsvarer 0,06 prosent av brutto utlån. Tapene kan i hovedsak henføres til identifiserte misligholdte og tapsutsatte engasjement.

FORVALTNINGSKAPITAL

Forvaltningskapitalen er økt med 131 mill. kroner fra årsskifte, til 3,2 milliarder kroner. Siden samme tidspunkt i fjor har forvaltningskapitalen økt med 238,9 millioner kroner som utgjør 8,1 prosent.

UTLÅN

Bankens brutto utlån til kunder er økt med 201 mill. kroner sammenlignet med 2. kvartal 2016. Dette tilsvarer en utlånsvekst på 8,1 prosent siste 12 måneder. Utlån til personmarkedet har økt med 187 mill. kroner en økning på 9,7 prosentpoeng sammenlignet med 2. kvartal 2016.

Lån formidlet til Eika Boligkreditt AS utgjør pr. 2. kvartal 2017 – 1,0 milliarder kroner, som er 32 mill. kroner høyere sammenlignet med 2. kvartal 2016. 12 måneders utlånsvekst inkludert lån i Eika Boligkreditt AS er på 6,8 prosent.

Brutto misligholdte engasjement over 90 dager utgjør 0,31 prosent av brutto utlån, en nedgang sammenlignet med årsskifte (0,48 prosent).

Brutto øvrige tapsutsatte engasjement utgjør 0,84 prosent av brutto utlån, en mindre økning fra årsskifte (0,81 prosent).

INNSKUDD

Innskudd fra kunder har siden årsskifte økt med 124 mill. kroner. Dette tilsvarer en 12 måneders vekst på 5,3 prosent. Innskuddsdekningen utgjør 91,8 prosent pr. 30.06.17. Hvis lån formidlet via Eika Boligkreditt inkluderes i beregningen, blir innskuddsdekningen 66,9 prosent.

LIKVIDITET

Banken har en tilfredsstillende likviditetsreserve i form av bankinnskudd og omsettelige verdipapirer. Banken legger vekt på å sikre refinansiering i god tid før forfall, med en god løpetidsstruktur.

Banken kan finansiere boliglån i Eika Boligkreditt AS og vil til enhver tid velge den type finansiering som er best tilpasset bankens behov. Bankens LCR (Liquidity Coverage Ratio) har vært tilfredsstillende oppfylt gjennom kvartalet og var ved utgangen av andre kvartal 259.

SOLIDITET

Bankens kapitaldekning pr. 2. kvartal utgjør 19,4 prosent som er uforandret sammenlignet med årsskifte. Kjernekapitaldekningen utgjør 18,2 prosent mens den var 18,5 prosent ved utløpet av 2016. Bankens rene kjernekapitaldekning har falt fra 18,2 prosent pr. 31.12.16 til 17,2 prosent pr. 30.06.17. Nedgangen fra årsskiftet er som forventet ved at en får redusert effekt av overgangsregel for eierskap i andre kredittinstitusjoner. Overskuddet hittil i år er her ikke inkludert i bankens ansvarlige kapital.

Myndighetene har satt som krav at ren kjernekapital skal utgjøre minimum 11,5 prosent pr. 30.06.17. Det forventes at Pilar 2 kravet for banken blir avklart i løpet av 2. halvår.

UTSIKTENE FRAMOVER

Rentenettoen i kommende periode forventes å holde seg relativt stabil og på nivå med 1. halvår. Det forventes en stabil utvikling i provisjonsinntekter og andre driftsinntekter, mens bankens portefølje av verdipapirer vurdert til virkelig verdi vil være utsatt for svingningene i verdipapirmarkedet. Kostnadsnivået i kommende periode antas å bli tilnærmet på samme nivå som i 2. kvartal.

Den økonomiske utviklingen i bankens primære markedsområde er stabil og arbeidsledigheten har holdt seg stabilt lav i Hjørtedal, mens Notodden har en nedgang fra januar til juli på 0,4 %. Det forventes moderate tap og mulighet for fortsatt vekst i kommende periode.

Sauland, den 10.08.2017

Torjus Folsland Bolkesjø
styreleder

Godtfred Særslund
nestleder

Åsmund Groven

Reidun Finkenhausen

Margit Bakken

Trine Hardang Hvitås
ansattes repr.

Åse Kjersti Øverdal
banksjef

RESULTAT

Tall i tusen kroner	NOTE	2. Kvartal isolert		2. Kvartal	2. Kvartal	Året
		2017	2016	2017	2016	2016
Renteinntekter og lignende inntekter		23.142	21.968	45.926	43.313	88.571
Rentekostnader og lignende kostnader		7.559	8.357	14.908	16.884	31.749
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		15.584	13.612	31.019	26.429	56.822
Utbytte og andre inntekter av vp med var. Avkast.		5.406	5.354	5.515	5.514	7.886
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		4.898	4.606	9.561	9.078	18.177
Provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester		939	891	1.893	1.759	3.565
Netto verdiendr. og gev./tap på val. og vp omløp		87	347	443	870	1.247
Andre driftsinntekter		75	62	139	140	264
Netto andre driftsinntekter		9.527	9.477	13.766	13.844	24.011
Personalkostnader		5.605	5.511	11.849	11.716	23.526
Administrasjonskostnader		4.254	4.146	8.278	8.010	16.151
Avskrivning		355	359	704	707	1.413
Andre driftskostnader		2.426	1.871	4.688	4.164	8.335
Sum driftskostnader		12.640	11.887	25.518	24.597	49.425
Resultat før tap		12.470	11.203	19.266	15.676	31.408
Tap på utlån, garantier m.v.	1	946	1.218	1.674	1.508	3.047
Kurstap/gevinst anleggsaksjer		(150)	(2.257)	(150)	(2.257)	(329)
Sum nedskr/rev av nedskrivning		-	-	-	420	476
Resultat av ordinær drift før skatt		11.674	12.242	17.743	16.006	28.214
Skatt		1.572	1.780	3.089	2.721	5.466
Resultat av ordinær drift etter skatt		10.102	10.463	14.654	13.285	22.748

BALANSE – EIENDELER

	NOTE	2. Kvartal	2. Kvartal	Året
		2017	2016	2016
Konter og fordringer på sentralbanken		50.536	37.390	56.212
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		97.182	66.345	22.978
Utlån til og fordringer på kunder	4	2.683.682	2.482.390	2.592.332
Individuelle nedskrivninger	2, 4	(7.920)	(7.494)	(7.743)
Gruppevise nedskrivninger	2	(9.200)	(7.151)	(8.461)
Netto utlån og fordringer på kunder	4	2.666.562	2.467.745	2.576.129
Overtatte eiendeler		-	1.283	-
Sert., obl og andre rentebærende vp med fast avkast.		276.266	235.937	273.444
Andeler i obligasjon- og pengemarkedsfond		5.207	44.539	30.098
Aksjer, andeler og andre vp med variable avkastning		72.314	76.096	77.854
Eierinteresser i tilknyttede selskaper		339	339	339
Eierinteresser i konsernselskap		5.000	5.000	5.000
Utsatt skattefordel		476	633	476
Varige driftsmidler		9.494	10.501	9.857
Andre eiendeler		435	402	1.709
Forsk. bet. ikke pål. kost. og opptj. ikke mottatte innt.		9.435	8.331	7.967
Sum eiendeler		3.193.246	2.954.543	3.062.063

BALANSE – EGENKAPITAL OG GJELD

	NOTE	2. Kvartal	2. Kvartal	Året
		2017	2016	2016
Gjeld til kredittinstitusjoner	6	148	234	151
Innskudd fra og gjeld til kunder		2.465.022	2.340.893	2.385.946
Gjeld stiftet v/utstedelse av verdipapirer	6	319.859	269.768	291.800
Annen gjeld		11.704	9.740	11.818
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente innt.		17.227	17.831	6.760
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		967	1.254	1.922
Ansvarlig lånekapital	5, 6	44.972	44.968	44.972
Sum gjeld		2.859.899	2.684.687	2.743.369
Innskutt egenkapital		40.396	-	40.396
Sparebankens fond	5	278.102	256.470	278.102
Gavefond	5	100	100	100
Utjevningsfond		96	-	96
Regnskapsperiodens resultat		14.654	13.285	-
Sum egenkapital		333.348	269.855	318.694
Sum gjeld og egenkapital		3.193.246	2.954.542	3.062.063

NØKKELTALL

	2. Kvartal	2. Kvartal	Året
<i>Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert</i>	2017	2016	2016
Resultat			
Kostnader i % av inntekter justert for VP	65,72 %	72,6 %	68,93 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	3,75 %	9,6 %	23,04 %
Egenkapitalavkastning*	9,07 %	10,1 %	8,39 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	20,11 %	22,0 %	20,75 %
Innskuddsmargin hittil i år	0,14 %	0,0 %	0,11 %
Utlånsmargin hittil i år	2,33 %	2,48 %	2,37 %
Netto rentemargin hittil i år	2,01 %	1,89 %	1,95 %
Innskudd og Utlån			
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	20,94 %	22,1 %	22,00 %
Andel lån overført til EBK – kun PM	32,03 %	33,4 %	32,65 %
Innskuddsdekning	91,85 %	94,3 %	92,04 %
* EK-avkastning etter beregnet skatt – Annualisert			

<i>Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert</i>	2017	2016	2016
Soliditet			
Ren kjernekapitaldekning	17,24 %	14,72 %	18,23 %
Kjernekapitaldekning	18,20 %	15,36 %	18,52 %
Kapitaldekning	19,46 %	16,33 %	19,39 %
Leverage ratio	9,26 %	7,55 %	9,21 %
Likviditet			
LCR	259	117	142
Likviditetsindikator 1 bank	109,4	110,3	110,7
Likviditetsindikator 2 bank	113,7	113,2	113,4

NOTE 1 – TAP PÅ UTLÅN

	2. Kvartal isolert		2. Kvartal	2. Kvartal	Året
	2017	2016	2017	2016	2016
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	75	-102	177	-1.163	-914
Periodens endring i gruppevisse nedskrivninger	-	1.301	739	2.470	3.780
Periodens konstaterte tap som det tidl. er nedskrevet for	729	-	729	221	225
Periodens konstaterte tap som det tidl. ikke er nedskrevet for	187	39	187	39	89
Periodens inngang på tidligere perioders nedskrivninger	-45	-20	-158	-59	-133
Periodens tapskostnad	946	1.218	1.674	1.508	3.047

NOTE 2 – NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Individuelle nedskrivninger på utlån og garantier	2. Kvartal	2. Kvartal	Året
	2017	2016	2016
Individuelle nedskrivninger ved begynnelsen av perioden	7.743	8.657	8.657
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	392	1.210	1.388
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	1.098	-	-
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger fra tidligere perioder	-584	-2.001	-2.078
Konstaterte tap på lån som tidligere er nedskrevet	-729	-373	-224
Individuelle nedskrivninger ved slutten av perioden	7.920	7.494	7.743

Gruppenedskrivninger på utlån	2. Kvartal	2. Kvartal	Året
	2017	2016	2016
Gruppenedskrivninger ved begynnelsen av perioden	8.461	4.680	4.680
Periodens endring i gruppenedskrivninger	739	2.471	3.781
Tilbakeføring av nedskrivninger på grupper av utlån i perioden	-	-	-
Gruppenedskrivninger ved slutten av perioden	9.200	7.151	8.461

NOTE 3 – MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE LÅN

Misligholdte engasjement

	2. Kvartal	2. Kvartal	Året
	2017	2016	2016
Brutto misligholdte utlån	8.294	11.776	12.518
Individuelle nedskrivninger	-898	-1.035	-1.026
Netto misligholdte utlån	7.396	10.741	11.492

Andre tapsutsatte engasjement

	2. Kvartal	2. Kvartal	Året
	2017	2016	2016
Tapsutsatte engasjement (ikke misligholdt)	22.521	21.223	21.112
Individuelle nedskrivninger	-7.022	-6.459	-6.708
Netto tapsutsatte engasjement	15.499	14.764	14.404

NOTE 4 – FORDELING UTLÅN KUNDER

Utlån til kunder fordelt på sektorer og næringer

	2. Kvartal	2. Kvartal	Året
	2017	2016	2016
Landbruk	9.226	9.829	8.437
Industri	81.487	93.073	88.259
Bygg, anlegg	60.676	63.358	72.544
Varehandel	46.256	31.495	43.293
Transport	11.457	6.655	7.490
Eiendomsdrift etc	335.583	330.979	335.505
Annen næring	17.197	12.839	14.016
Sum næring	561.882	548.228	569.545
Personkunder	2.121.800	1.934.162	2.022.787
Brutto utlån	2.683.682	2.482.390	2.592.332
Individuelle nedskrivninger	-7.920	-7.494	-7.743
Gruppenedskrivninger	-9.200	-7.151	-8.461
Netto utlån til kunder	2.666.562	2.467.745	2.576.128
Utlån formidlet via Eika Boligkreditt (EBK)	999.970	967.904	980.627
Totale utlån inkl. porteføljen i EBK	3.666.532	3.435.649	3.556.755

NOTE 5 – KAPITALDEKNING

Kapitaldekning

	2. Kvartal	2. Kvartal	Året
	2017	2016	2016
Sparebankens fond	278.102	256.470	278.102
Overkursfond	396	-	396
Innbetalt egenkapitalbevis	40.000	-	40.000
Utjevningfond	96	-	96
Gavefond	100	100	100
Sum egenkapital	318.694	256.570	318.694
Overfinansiert pensjonsforpliktelse	-	-	-
Immaterielle eiendeler	-	-	-
Fradrag i ren kjernekapital	-32.119	-30.090	-29.830
Ren kjernekapital	286.575	226.480	288.864
Fondsobligasjoner	20.000	20.000	20.000
Fradrag i kjernekapital	-4.015	-10.030	-15.359
Sum kjernekapital	302.560	236.450	293.505
Ansvarlig lånekapital	24.972	24.968	24.972
Fradrag i tilleggskapital	-4.015	-10.030	-11.207
Sum tilleggskapital	20.957	14.938	13.765
Netto ansvarlig kapital	323.517	251.388	307.270
	2017	2016	2016
Eksponeringskategori (vektet verdi)			
Lokal regional myndighet	8.017	5.019	4.844
Institusjoner	47.719	20.810	28.257
Foretak	177.680	151.121	172.184
Pantsikkerhet eiendom	1.112.919	1.045.634	1.072.868
Forfalte engasjementer	8.317	11.798	13.201
Høyrisiko-engasjementer	352	-	-
Obligasjoner med fortrinnsrett	10.386	12.191	11.923
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	2.085	8.961	3.206
Andeler verdipapirfond	991	8.880	5.917
Egenkapitalposisjoner	45.259	39.038	34.806
Øvrige engasjementer	109.492	101.415	95.242
CVA-tillegg	56	54	56
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.523.274	1.404.921	1.442.504
Beregningsgrunnlag fra operasjonell risiko	142.307	134.068	142.307
Beregningsgrunnlag	1.665.581	1.538.989	1.584.811
Kapitaldekning i %	19,42 %	16,33 %	19,39 %
Kjernekapitaldekning	18,17 %	15,36 %	18,52 %
Ren kjernekapitaldekning i %	17,21 %	14,72 %	18,23 %

NOTE 6 – GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

	2. Kvartal	2. Kvartal	Året
	2017	2016	2016
Obligasjoner, nominell verdi	320.000	270.000	292.000
Amortisert over-/underkurs	-141	-232	-200
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	319.859	269.768	291.800
Gjennomsnittlig rente ved periodeslutt	2,03 %	2,45 %	2,26 %

	2. Kvartal	2. Kvartal	Året
	2017	2016	2016
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	25.000	25.000	25.000
Fondsobligasjoner, nominell verdi	20.000	20.000	20.000
Amortisert over-/underkurs	-28	-32	-28
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	44.972	44.968	44.972
Gjennomsnittlig rente ved periodeslutt	3,77 %	3,64 %	3,81 %

Regnskapet er ikke revidert.